

ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

BÁO CÁO ĐỒ ÁN

MÔN HỌC: MÁY HỌC

ĐỀ TÀI

PHÂN LOẠI CHỮ VIẾT TAY TIẾNG VIỆT CÓ DẤU

Giảng viên hướng dẫn: Lê Đình Duy

Phạm Nguyễn Tường An

Sinh viên thực hiện:

Đỗ Trọng Khánh - 19521676

Võ Phạm Duy Đức – 19521383

Trịnh Công Danh - 19521326

Lớp:

CS114.L21.KHCL

CS114.L22.KHCL

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 7 năm 2021

MỤC LỤC

<i>I. Tổng quan</i>	- 2 -
1. Tổng quan về đề tài	- 2 -
2. Mô tả bài toán	- 2 -
<i>II. Các nghiên cứu trước</i>	- 3 -
<i>III. Xây dựng bộ dữ liệu.....</i>	- 4 -
1. Cách thu thập dữ liệu.....	- 4 -
2. Phân chia dữ liệu	- 8 -
<i>III. Xử lý dữ liệu và trích xuất đặc trưng.....</i>	- 9 -
1. Tiền Xử lý dữ liệu	- 9 -
2. Xử lý dữ liệu	- 10 -
2.1 Flatten vector.....	- 10 -
2.2 Sử dụng kỹ thuật HOG để trích xuất đặc trưng của ảnh.....	- 10 -
<i>IV. Cài đặt và tinh chỉnh tham số.....</i>	- 14 -
1. Thực nghiệm trên Logistic Regression	- 14 -
2. Thực nghiệm trên Support vector machine (SVM).....	- 15 -
3. Thực nghiệm trên Multi layer Perceptron (MLPClassifier)	- 15 -
<i>V. Training và đánh giá kết quả.....</i>	- 16 -
1. Kết quả sử dụng phương pháp flatten vector.	- 16 -
2. Kết quả sử dụng phương pháp HOG.....	- 18 -
<i>VI. Ứng dụng và hướng cải thiện.....</i>	- 24 -
1. Ứng dụng	- 24 -
2. Các hướng cải thiện bài toán	- 25 -
<i>VII. Tài liệu tham khảo.....</i>	- 26 -

I. Tổng quan

1. Tổng quan về đề tài

Bài toán nhận diện chữ cái viết tay mang lại một lợi ích rất lớn cho con người trong các hoạt động thường ngày. Nhưng trước khi giải quyết được bài toán lớn đó thì chúng ta phải giải quyết được một bài toán nhỏ khác đó là phân loại chữ cái viết tay. Đã có khá nhiều nghiên cứu về đề tài phân biệt chữ viết tay nhưng nhận diện chữ cái Tiếng Việt viết tay hiện nay vẫn chưa nhiều. Đó là lý do nhóm quyết định thực hiện đề tài này.

2. Mô tả bài toán

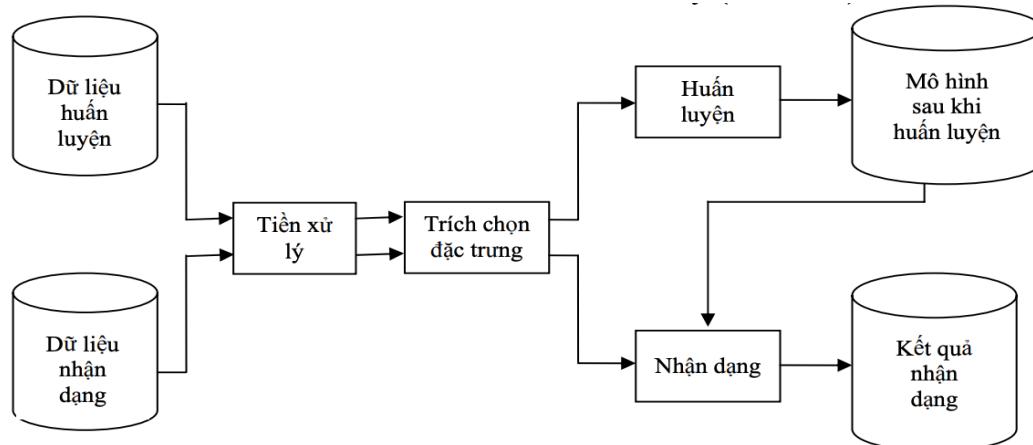
- Bài toán này thuộc lớp bài toán phân loại, có tổng cộng 89 lớp đại diện cho 89 chữ cái tiếng Việt viết thường bao gồm cả các dấu phụ (sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng).
- Đầu vào của bài toán là một tấm ảnh trong đó có chứa đúng một chữ cái tiếng Việt viết thường.
- Đầu ra là kết quả dự đoán chữ cái tương ứng với tấm ảnh đó.

Hình 1: Mô phỏng bài toán

II. Các nghiên cứu trước

- Nguồn: https://dulieu.itriituc.vn/media/dataset/2020_08/la10.0233.3.pdf
- **Công trình được hoàn thành tại:** Viện Công nghệ Thông tin – Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam.
- **Tác giả:** PHẠM ANH PHƯƠNG.
- **Ngày công bố:** Hà Nội, ngày 04 tháng 6 năm 2010.
- **Bộ dữ liệu :** Tác giả xây dựng bộ dữ liệu chữ viết tay tiếng Việt (VietData) phục vụ cho việc thực nghiệm bao gồm 89 lớp chữ cái in hoa, mỗi lớp chọn ra 200 mẫu, như vậy bộ dữ liệu VietData có tổng cộng 17800 mẫu.
- **Mô hình nhận dạng chữ viết tay rời rạc:**
 - + Bước 1: Xây dựng mô hình huấn luyện.
 - + Bước 2: Nhận dạng: Dựa vào giá trị các tham số của hàm quyết định thu được ở bước 1, một mẫu mới x sau khi đã qua các khâu tiền xử lý và trích chọn đặc trưng sẽ được đưa vào tính toán thông qua hàm quyết định để xác định lớp của mẫu x.

Hình 2: Mô hình nhận dạng chữ viết tay rời rạc

- **Kết quả thực nghiệm:** Trên model Support Vector Machine (SVM).

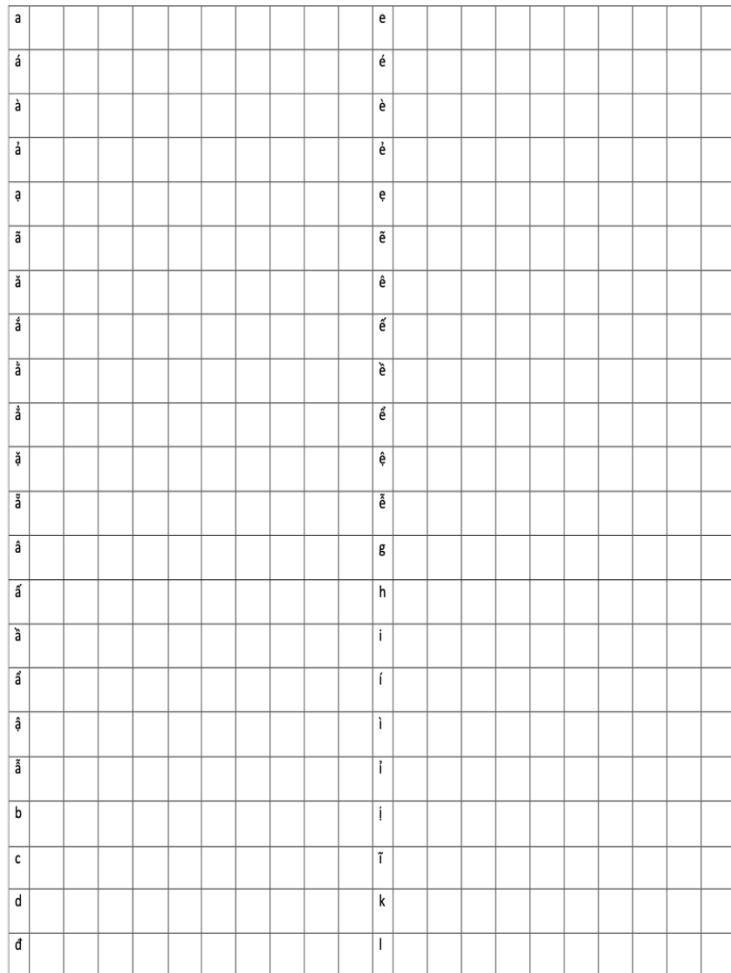
Chiến lược	Thời gian huấn luyện	Thời gian Test	Độ chính xác
OVR	~ 49 phút	~ 2 phút	82.7%
OVO	~ 16 phút	~ 6 phút	83.6%

Bảng 1: Thực nghiệm trên tập dữ liệu chữ viết tay tiếng Việt.

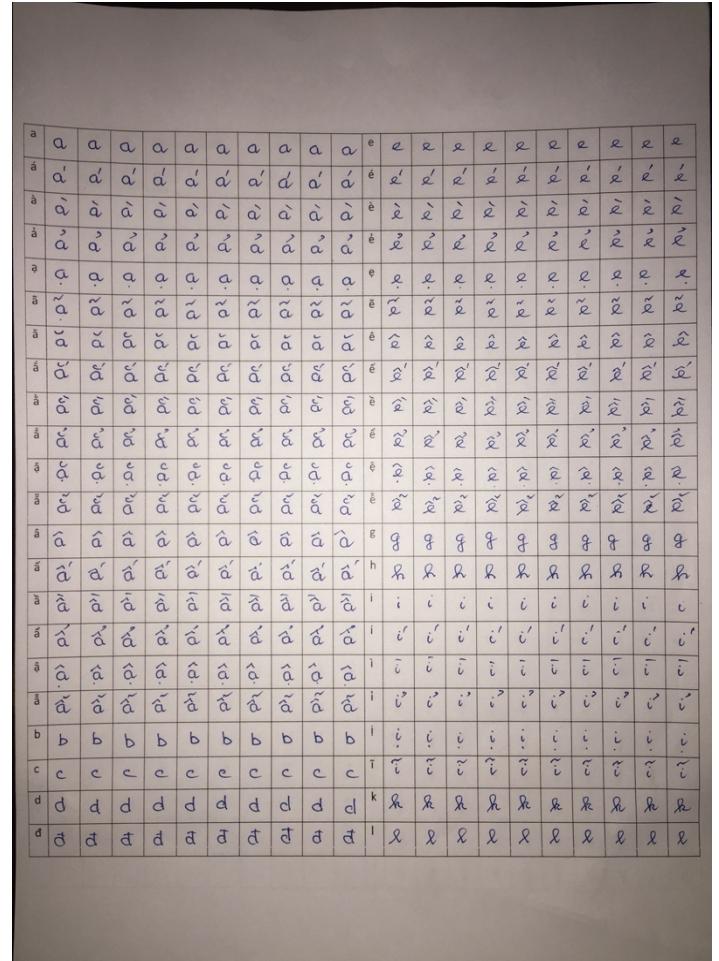
III. Xây dựng bộ dữ liệu

1. Cách thu thập dữ liệu

- Dữ liệu được nhóm thu thập từ hơn 30 người tình nguyện ở thành phố Quảng Ngãi và Quảng Nam. Nhóm sẽ góp chung dữ liệu với nhóm bạn **Đặng Văn Minh** để làm *Trainning set* và *Validation set*.
- Nhóm sẽ thu thập thêm dữ liệu để làm tập *Test set* dành riêng cho nhóm để đánh giá độ chính xác của mô hình.
- Nhóm sẽ chuẩn bị những mẫu giấy A4 như *hình 2* và sẽ nhờ người viết tay những con chữ vào các ô giấy. Sau khi viết xong sẽ như *hình 3*.

Hình 3: Mẫu dữ liệu

Hình 4: Mẫu dữ liệu đã được viết

- Để lấy từng con chữ trong mẫu dữ liệu đã được viết ở **Hình 4**, nhóm đã thực hiện lần lược theo các bước sau:

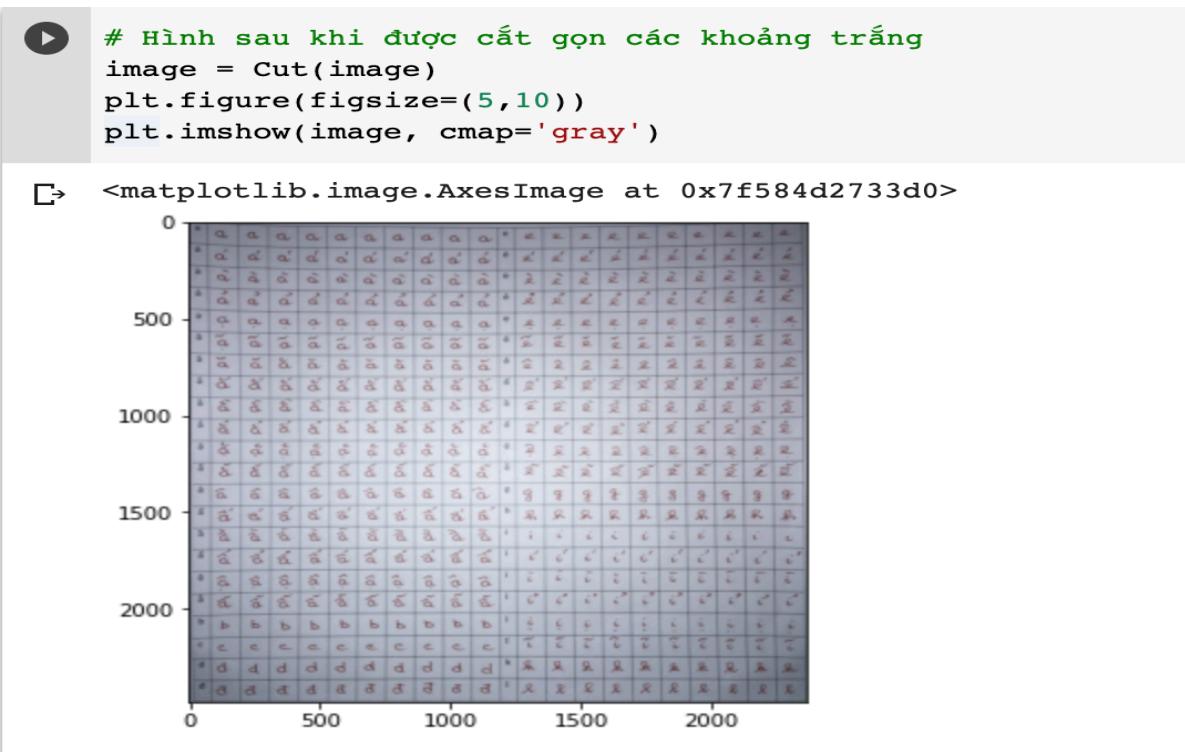
Bước 1: Sử dụng **cv2 edge detection** để cắt gọn những khoảng trắng dư thừa để thuận tiện trong việc lọc các ô chữ.

▼ Cắt gọn những khoảng trắng dư thừa

```
[ ] def Cut(image):
    gray = cv2.cvtColor(image, cv2.COLOR_BGR2GRAY)
    thresh = cv2.adaptiveThreshold(gray, 255, cv2.ADAPTIVE_THRESH_GAUSSIAN_C, cv2.THRESH_BINARY_INV, 57, 5)
    contours = cv2.findContours(thresh, cv2.RETR_EXTERNAL, cv2.CHAIN_APPROX_SIMPLE)[0]
    max = -1
    L = []
    for cnt in contours:
        x, y, w, h = cv2.boundingRect(cnt)
        if cv2.contourArea(cnt) > max:
            x_max, y_max, w_max, h_max = x, y, w, h
            max = cv2.contourArea(cnt)
    table = image[y_max:y_max+h_max, x_max:x_max+w_max]
    return table
```

Hình 4: Code cắt các khoảng trắng dư thừa

- Đầu tiên dùng hàm **cv2.findContours** để lấy được danh sách các contours có trong bức ảnh nhị phân.
- Sau đó dùng hàm **cv2.boundingRect** để lấy được toạ độ các hình chữ nhật có trong hình. Trong đó x, y là toạ độ trọng tâm của hình chữ nhật và w, h là chiều dài và chiều rộng của hình chữ nhật đó.
- Sau khi tìm được toạ độ của hình chữ nhật lớn nhất, nhóm thực hiện cắt và được hình như bên dưới.

Hình 5: Hình ảnh dữ sau khi được cắt

Bước 2: Lọc từng ô chữ sau khi đã được cắt gọn ở hình 5.

```
cnts = cv2.findContours(thresh, cv2.RETR_TREE, cv2.CHAIN_APPROX_SIMPLE)
cnts = cnts[0] if len(cnts) == 2 else cnts[1]
for c in cnts:
    area = cv2.contourArea(c)
    if area < 1000:
        cv2.drawContours(thresh, [c], -1, (0,0,0), -1)

# Xoá các yếu tố gây nhiễu
vertical_kernel = cv2.getStructuringElement(cv2.MORPH_RECT, (1,5))
thresh = cv2.morphologyEx(thresh, cv2.MORPH_CLOSE, vertical_kernel, iterations=9)
horizontal_kernel = cv2.getStructuringElement(cv2.MORPH_RECT, (5,1))
thresh = cv2.morphologyEx(thresh, cv2.MORPH_CLOSE, horizontal_kernel, iterations=4)

# Sắp xếp theo hàng trên xuống dưới và từng hàng từ trái sang phải
invert = 255 - thresh
cnts = cv2.findContours(invert, cv2.RETR_TREE, cv2.CHAIN_APPROX_SIMPLE)
cnts = cnts[0] if len(cnts) == 2 else cnts[1]
(cnts, _) = contours.sort_contours(cnts, method="top-to-bottom")

data_rows = []
row = []
for (i, c) in enumerate(cnts, 1):
    area = cv2.contourArea(c)
    if area < 50000:
        row.append(c)
        if i % 9 == 0:
            (cnts, _) = contours.sort_contours(row, method="left-to-right")
            data_rows.append(cnts)
            row = []
```

Hình 6: Code lọc từng ô chữ trong mẫu dữ liệu

- Sau khi đã có được vị trí của các hàng và vị trí của các từng ô trong mỗi hàng. Nhóm tiến hành duyệt từng ô chữ và lưu vào drive.

```
# Lặp lại từng ô
count = 1
for row in data_rows:
    for c in row:
        mask = np.zeros(image.shape, dtype=np.uint8)
        cv2.drawContours(mask, [c], -1, (255,255,255), -1)
        result = cv2.bitwise_and(image, mask)
        result[mask==0] = 255
        img_result = result
        try:
            final = Cut(img_result)
            final = cv2.cvtColor(final, cv2.COLOR_BGR2GRAY)
            final = final[10:110, 10:110]
            final = cv2.cvtColor(final, cv2.COLOR_GRAY2RGB)
            cv2.imwrite('/content/gdrive/My Drive/My Data/image_' + str(count) + '.JPG' , final)
            count += 1
        except:
            continue
```

Hình 7: Code mô tả duyệt từng ô và lưu vào drive

Bước 3: Sau khi thực hiện việc lọc và cắt từng tấm ảnh chỉ chứa 1 chữ cái riêng biệt sau đó phân loại các tấm ảnh về thành những thư mục riêng.

	image_1071.JPG	me
	image_1097.JPG	me
	image_1098.JPG	me
	image_1167.JPG	me
	image_1192.JPG	me
	image_1193.JPG	me
	image_1224.JPG	me
	image_1235.JPG	me
	image_1238.JPG	me
	image_1246.JPG	me
	image_1248.JPG	me
	image_1259.JPG	me
	image_1260.JPG	me

Phân loại và
đưa vào đúng
thư mục

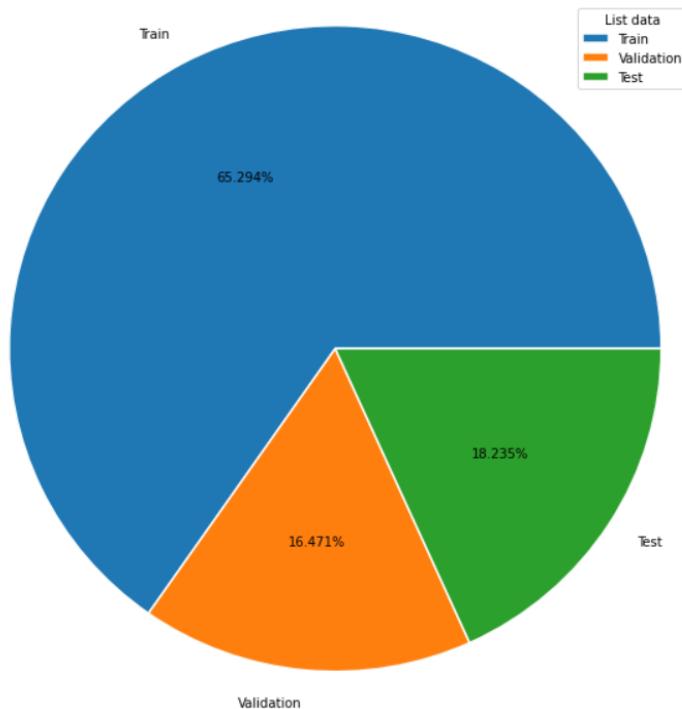

	a
	á
	à
	ã
	â
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă
	ă

- Khó khăn trong việc thu thập dữ liệu: Vì hình được chụp không được cố định vị trí giống nhau sau khi lọc và cắt ảnh, thứ tự các hình được cắt ra không như mong muốn, do đó việc gán nhãn cho từng hình tốn nhiều thời gian.

2. Phân chia dữ liệu

- Sau khi phân loại và gán nhãn cho dữ liệu, nhóm thống kê được tổng cộng **29.525** mẫu với **89** class, trung bình mỗi class sẽ có khoảng **332** tấm ảnh.
- Nhóm chia dữ liệu thu thập được thành 3 tập training set, validation set và test set với số lượng như sau:
 - **Training set** với **19.278** mẫu, các mẫu từ training set và validation set được thu thập từ nhiều người viết khác nhau và mỗi người chỉ được viết tờ thu thập dữ liệu tối đa là hai lần.
 - **Validation set** với **4.863** mẫu, dùng để đánh giá mô hình sau khi train. Các mẫu ở tập này không được dùng để huấn luyện mô hình.
 - **Test set** với **5.384** mẫu được thu thập riêng biệt với hai tập trên.

Hình 8: Biểu đồ pie-chart thể hiện sự phân bố của các tập data set

III. Xử lý dữ liệu và trích xuất đặc trưng

1. Tiền Xử lý dữ liệu

- Mỗi tấm ảnh trong tập train và tập validation đều được chuyển thành ảnh nhị phân (trắng đen) và xử lý nhiễu.
- Cắt bớt các khoảng trắng dư thừa xung quanh chữ.

```
[ ] # Hàm cắt gọn ảnh bằng cách xác định các countours
def crop_images(img):
    blur = cv2.GaussianBlur(img,(7,7),0)
    thresh = cv2.adaptiveThreshold(blur,255,cv2.ADAPTIVE_THRESH_GAUSSIAN_C,cv2.THRESH_BINARY_INV,7,7)
    contours = cv2.findContours(thresh, cv2.RETR_EXTERNAL, cv2.CHAIN_APPROX_SIMPLE)[0]
    x_min = 10**9
    x_max = 0
    y_min = 10**9
    y_max = 0

    for cnt in contours:
        x, y, width, height = cv2.boundingRect(cnt)
        if cv2.contourArea(cnt) > 0:
            x_min = min(x_min, x)
            y_min = min(y_min, y)

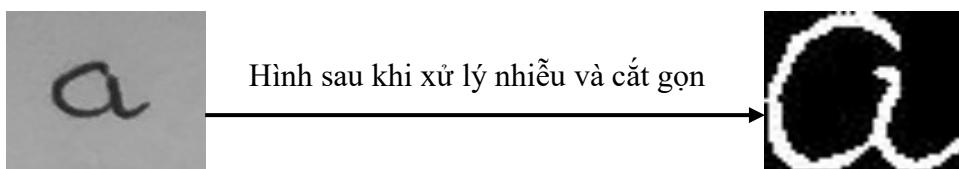
            if x + width > x_max:
                x_max = x + width

            if y + height > y_max:
                y_max = y + height

    table = thresh[y_min: y_max, x_min:x_max]
    return table
```

Hình 9: Code cắt bớt các khoảng trắng dư thừa xung quanh chữ

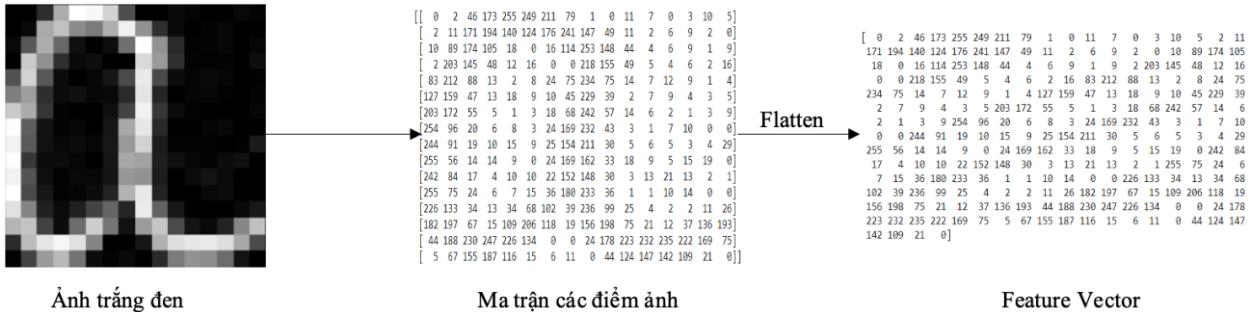
- Sau khi nhóm cắt bớt các khoảng trắng xung quanh chữ và khử nhiễu. Nhóm sẽ chuẩn hoá ảnh về kích thước **16x16**, đây là kích thước vừa đủ để biểu diễn ảnh ký tự.

2. Xử lý dữ liệu

2.1 Flatten vector

- Flatten ảnh thành một vector có 256 phần tử (16x16) để thuận tiện cho việc huấn luyện mô hình là một kỹ thuật xử lý ảnh khá đơn giản.

Hình 10: Mô phỏng chuyển sang ảnh xám và flatten vector

- Tuy nhiên với các làm này có phần kém hiệu quả vì ảnh sau khi được chuyển sang vector đơn thuần là một dãy số không chứa nhiều thông tin.

2.2 Sử dụng kỹ thuật HOG để trích xuất đặc trưng của ảnh

a. Giới thiệu về thuật toán HOG

- Thuật toán **HOG** (Histogram of oriented gradient) là một thuật toán tuy cỗ điện nhưng cũng rất đơn giản và hiệu quả trong việc xử lý ảnh. Thuật toán này sẽ tạo ra các bộ mô tả đặc trưng (feature descriptor) với mục đích phát hiện vật thể (object detection). Từ một bức ảnh ta sẽ lấy ra 2 ma trận quan trọng giúp lưu thông tin ảnh đó là độ lớn **gradient** (gradient magnitude) và phương của **gradient** (gradient orientation). Bằng cách kết hợp 2 thông tin này vào một biểu đồ phân phối **histogram**, cuối cùng chúng ta sẽ thu được một **vector** mang những đặc trưng **HOG** (các số thực) đại diện cho một ảnh.

b. Tính toán gradient

- Trong xử lý ảnh, độ dốc (tức **gradient**) đang nói đến ở đây chính là độ dốc về mức sáng. Hay nói cách khác chính là sự thay đổi các giá trị **pixel** trong ảnh.
- Tính toán **gradient** theo trục **Ox(Gx)** và **Oy (Gy)** bằng hàm có sẵn trong **OpenCV**.

```

1 # Calculate gradient gx, gy
2 gx = cv2.Sobel(gray, cv2.CV_32F, dx=0, dy=1, ksize=3)
3 gy = cv2.Sobel(gray, cv2.CV_32F, dx=1, dy=0, ksize=3)

```

- Kích thước của **Gx** và **Gy** đều bằng ảnh gốc. Như vậy mỗi **pixel** trên **Gx** sẽ ứng với 1 **pixel** ở tọa độ tương ứng trên **Gy**. Vì vậy **giá trị độ lớn gradient** và **phương gradient** được tạo ra từ 2 **gradient Gx** và **Gy** sẽ xác định được độ lớn và phương tại mỗi **pixel**.
 - Công thức tính độ lớn của gradient:

$$G = \sqrt{G_x^2 + G_y^2}$$

- Công thức tính phương của gradient:

$$\theta = \text{arctan}\left(\frac{G_y}{G_x}\right)$$

- Sử dụng hàm có sẵn trong **OpenCV** để tính độ lớn và phương của gradient:

```

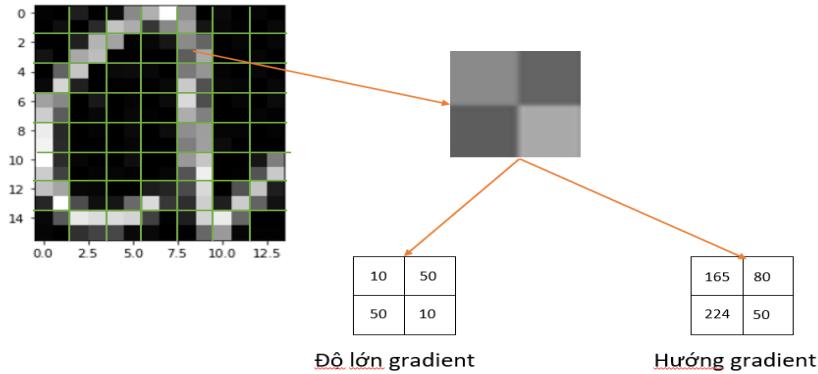
1 # Python Calculate gradient magnitude and direction ( in degrees )
2 mag, angle = cv2.cartToPolar(gx, gy, angleInDegrees=True)

```

c. Các bước tính HOG

- Ta nhận thấy đặc trưng của mỗi bức ảnh được biểu diễn thông qua 2 thông số đó là mức độ thay đổi cường độ màu sắc (ma trận gradient magnitude) và hướng thay đổi cường độ màu sắc (ma trận gradient direction). Do đó chúng ta cần tạo ra được một bộ mô tả (feature descriptor) sao cho biến đổi bức ảnh thành một véc tơ mà thể hiện được cả 2 thông tin này.

- Để làm được như vậy thì hình ảnh được chia thành một lưới ô vuông, mỗi ô vuông có kích thước 2×2 pixels. Như vậy ta sẽ có 4 giá trị hướng và 4 giá trị độ lớn ứng với mỗi ô như ma trận bên dưới.

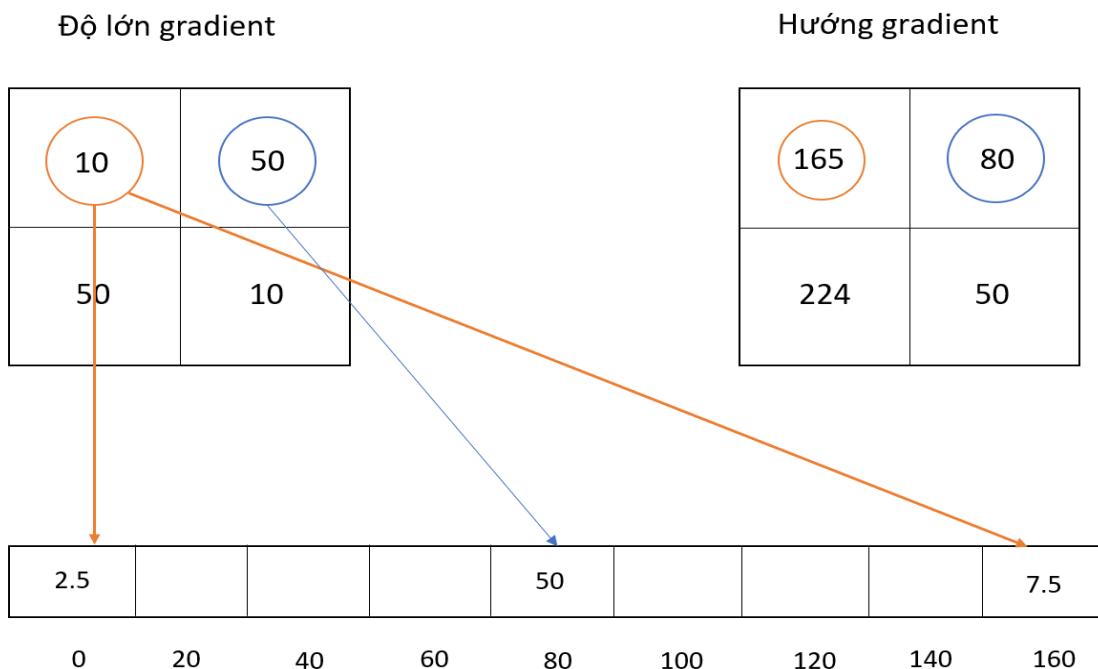

- Sau khi tìm được **hướng** và **độ lớn** của các khối nhỏ 2×2 **pixels**, ta sẽ vote giá trị độ lớn của mỗi **pixel** vào khoảng hướng có cùng vị trí tọa độ vào 1 trong 9 bin sau khi xác định được hướng của **pixel** thuộc **pin** tương ứng.
- Trong trường hợp **độ lớn của phương gradients** không chia hết cho đầu mút (nghĩa là không chia hết cho 0, 20, 40...), ta sẽ sử dụng công thức **linear interpolation** để phân chia độ lớn gradient về 2 biên liền kề.
 - Công thức **linear interpolation**:
 - Giá trị phương gradient bằng x tương ứng với độ lớn gradient y có cùng vị trí tọa độ (x thuộc $[x_0, x_1]$). Khi đó:
 - Tại **bin** thứ $l - 1$:

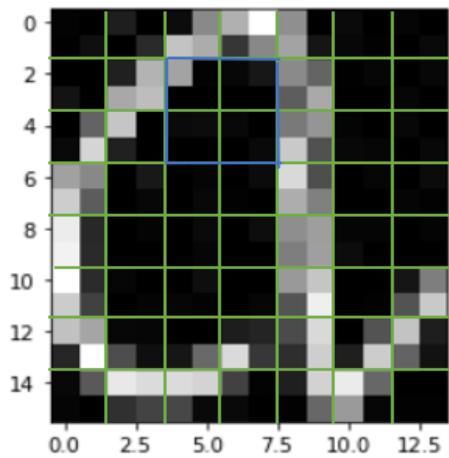
$$x_{l-1} = \frac{(x_1 - x)}{x_1 - x_0} * y$$

- Tại **bin** thứ l :

$$x_l = \frac{(x - x_0)}{x_1 - x_0} * y$$

Hình 11: Biểu diễn phương và độ lớn các pixels vào các bin

- Tiếp theo, ta sẽ chuẩn hóa **vector histogram** theo block gồm 4 ô, mỗi ô **2x2 pixel**.

- Quá trình chuẩn hóa sẽ được thực hiện chuẩn hóa một **block** có kích thước **2 x 2** đầu tiên, mỗi block chứa 4 ô, mỗi ô có kích thước **2 x 2 pixel**, như vậy chúng ta sẽ có 4 **vector histogram** kích thước **1 x 9** và khi ghép nối tiếp nhau sẽ được một **vector** có 36 phần tử. Sau đó ta chuẩn hóa theo công thức bên dưới.

$$\text{L2-norm, } \mathbf{v} \rightarrow \mathbf{v} / \sqrt{\|\mathbf{v}\|_2^2 + \epsilon^2};$$

L2 – norm: sau chuẩn hóa, độ dài của vector bằng 1.

- Sau đó dịch block đó sang 1 ô và ta sẽ thực hiện chuẩn hóa cho block đó. Đầu vào là một ảnh có kích thước 14×16 , áp dụng thuật toán tính HOG với kích thước cells là 2×2 chúng ta sẽ thu được một lưới ô vuông có kích thước $14/2 = 7$ ô theo chiều rộng và $16/2 = 8$ ô theo chiều dài. Sau khi khôi block có kích thước 2×2 trải qua 6 bước theo chiều rộng và 7 bước theo chiều và ghép nối tiếp các vector có 36 phần tử lại với nhau ta sẽ có một vector có $36 \times 6 \times 7 = 1512$ phần tử. Đây là vector **HOG** đại diện cho toàn bộ hình ảnh.

IV. Cài đặt và tinh chỉnh tham số

Với bài toán phân loại chữ viết tay tiếng việt, nhóm em sẽ dùng các model sau để huấn luyện:

- Logistic Regression
- Support vector machine (SVM)
- Multi layer Perceptron (MLPClassifier)

1. Thực nghiệm trên Logistic Regression

```
[16] from sklearn.linear_model import LogisticRegression
    model_LG = LogisticRegression(C = 0.1, max_iter=1000)
    model_LG.fit(X_train, Y_train)
    y_pred_vali = model_LG.predict(X_vali)
    y_pred_test = model_LG.predict(X_test)
```

- Các thông số:
 - C: Thông số dùng để ngăn chặn sự overfit của mô hình, C càng nhỏ thì mô hình sẽ ít bị overfit (nhưng quá nhỏ sẽ bị underfit).

- Max_iter: Số lần lặp tối đa để thuật toán có thể tìm ra local minimum của bài toán.

2. Thực nghiệm trên Support vector machine (SVM)

- Nhóm em thực hiện training sử dụng model SVM với 3 kernel: linear, polynomial và rbf. Kết quả cho thấy accuracy trên tập validation và tập test nếu sử dụng kernel rbf là cao nhất.

```
[ ] from sklearn.svm import SVC
model_SVM_rbf = SVC(C=1000, kernel = 'rbf', gamma=0.001)
model_SVM_rbf.fit(X_train, Y_train)
```

- Các thông số:
 - C (Regularization): Tham số điều chỉnh việc có nên bỏ qua các điểm dữ liệu bất thường trong quá trình tối ưu mô hình SVM. Nếu tham số này có giá trị lớn, quá trình tối ưu sẽ chọn một siêu phẳng sao cho siêu phẳng này phân cách tất cả các điểm dữ liệu một cách tốt nhất, từ đó khoảng cách giữa siêu phẳng tới các điểm dữ liệu của các lớp sẽ có giá trị nhỏ (small-margin).
 - Gamma: Tham số gamma xác định việc sử dụng bao nhiêu điểm dữ liệu cho việc xây dựng siêu phẳng phân cách. Với giá trị gamma nhỏ, các điểm dữ liệu nằm xa đường phân cách sẽ được sử dụng trong việc tính toán đường phân cách. Ngược lại, với giá trị gamma lớn, chỉ những điểm nằm gần đường phân cách mới được sử dụng để tính toán.

3. Thực nghiệm trên Multi layer Perceptron (MLPClassifier)


```
model_MLP = MLPClassifier(hidden_layer_sizes=(1000, 1000, 1000), max_iter=500)
model_MLP.fit(X_train, Y_train)
y_pred_vali = model_MLP.predict(X_vali)
y_pred_test = model_MLP.predict(X_test)
```

- Các thông số:
 - Hidden_layer_sizes: Số lượng hidden layer và số neuron của mỗi layer.

V. Training và đánh giá kết quả

- Để đánh giá kết quả, chúng em sẽ sử dụng cách tính accuracy, accuracy càng cao thì mô hình càng tốt.
- Sau quá trình training thì nhận được kết quả predict trên tập train và tập test như sau:

1. Kết quả sử dụng phương pháp flatten vector.

a. Thuật toán Logistic Regression

```
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
model_LG = LogisticRegression(C = 0.1, max_iter=1000)
model_LG.fit(X_train, Y_train)
```

- Thời gian train: 4m 24s
- Thời gian test (tập validation và tập test): 41s
- Đánh giá kết quả:
 - + Kết quả trên tập validation:

accuracy			0.49	4863
macro avg	0.47	0.48	0.47	4863
weighted avg	0.49	0.49	0.49	4863

→ Accuracy: 49%

- + Kết quả trên tập test:

accuracy			0.38	5384
macro avg	0.39	0.38	0.37	5384
weighted avg	0.39	0.38	0.37	5384

→ Accuracy: 38%

b. Thuật toán SVM

```
from sklearn.svm import SVC
model_SVM_linear = SVC(C=1000, kernel = 'linear', gamma=0.001)
model_SVM_linear.fit(X_train, Y_train)
```

- Kernel Linear cho kết quả tốt nhất
- Thời gian train: 2m 30s
- Thời gian test (tập validation và tập test): 3m
- Đánh giá kết quả:
 - + Kết quả trên tập validation:

accuracy			0.72	4863
macro avg	0.71	0.71	0.71	4863
weighted avg	0.72	0.72	0.72	4863

→ Accuracy: 72%

- + Kết quả trên tập test:

accuracy			0.53	5384
macro avg	0.55	0.53	0.52	5384
weighted avg	0.55	0.53	0.52	5384

→ Accuracy: 53%

c. Thuật toán MLPClassifier

```
model_MLP = MLPClassifier(hidden_layer_sizes=(1000, 1000, 1000), max_iter=500)
model_MLP.fit(X_train, Y_train)
```

- Thời gian train: 4m 20s
- Thời gian test (tập validation và tập test): 43s
- Đánh giá kết quả:
 - + Kết quả trên tập validation:

accuracy			0.73	4863
macro avg	0.73	0.71	0.71	4863
weighted avg	0.74	0.73	0.73	4863

→ Accuracy: 73%

- + Kết quả trên tập test:

accuracy		0.55	5384
macro avg	0.58	0.55	5384
weighted avg	0.58	0.55	5384

→ Accuracy: 55%

Nhận xét:

- Sau quá trình training model, model Logistic Regression cho kết quả không tốt trên cả 2 tập validation và test. Điều đó cho thấy mô hình không phù hợp để giải quyết bài toán với bộ dữ liệu được trích xuất đặc trưng bằng phương pháp flatten vector
- Model MLP và SVM đạt accuracy của bộ validation lên đến 72% và 73% cho thấy 2 model này có khả năng dự đoán tốt với bộ dữ liệu train nhưng accuracy của bộ test thì không được cao. Vẫn đề nằm ở bộ dữ liệu chưa được tốt, cần thay đổi dữ liệu bằng phương pháp khác.

2. Kết quả sử dụng phương pháp HOG.

a. Thuật toán Logistic Regression

```
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
model_LG = LogisticRegression(C = 0.1, max_iter=1000)
model_LG.fit(X_train, Y_train)
```

- Thời gian train: 2m 45ss
- Thời gian test (tập validation và tập test): 42s
- Đánh giá kết quả:
 - + Kết quả trên tập validation:

accuracy		0.70	4863
macro avg	0.70	0.68	4863
weighted avg	0.70	0.70	4863

→ Accuracy: 70%

+ Kết quả trên tập test:

accuracy		0.57	5384
macro avg	0.58	0.57	5384
weighted avg	0.58	0.57	5384

→ Accuracy: 57%

b. Thuật toán SVM

```
from sklearn.svm import SVC
model_SVM_rbf = SVC(C=1000, kernel = 'rbf', gamma=0.001)
model_SVM_rbf.fit(X_train, Y_train)
```

- Thời gian train: 21m 10s
- Thời gian test (tập validation và tập test): 19m 48s
- Đánh giá kết quả:
 - + Kết quả trên tập validation:

accuracy		0.74	4863
macro avg	0.73	0.72	4863
weighted avg	0.74	0.74	4863

→ Accuracy: 74%

- + Kết quả trên tập test:

accuracy		0.60	5384
macro avg	0.61	0.60	5384
weighted avg	0.61	0.60	5384

→ Accuracy: 60%

c. Thuật toán MLPClassifier

```
model_MLP = MLPClassifier(hidden_layer_sizes=(1000, 1000, 1000), max_iter=500)
model_MLP.fit(X_train, Y_train)
```

- Thời gian train: 9m 14s
- Thời gian test (tập validation và tập test): 48s
- Đánh giá kết quả:

+ Kết quả trên tập validation:

accuracy			0.77	4863
macro avg	0.78	0.76	0.76	4863
weighted avg	0.79	0.77	0.77	4863

→ Accuracy: 77%

+ Kết quả trên tập test:

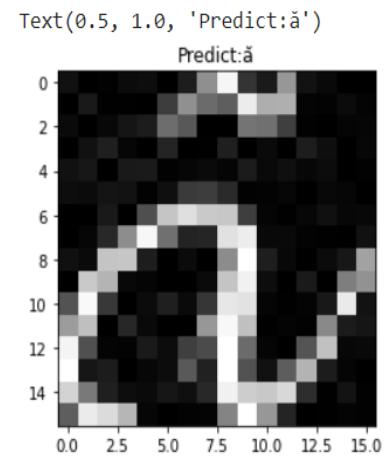
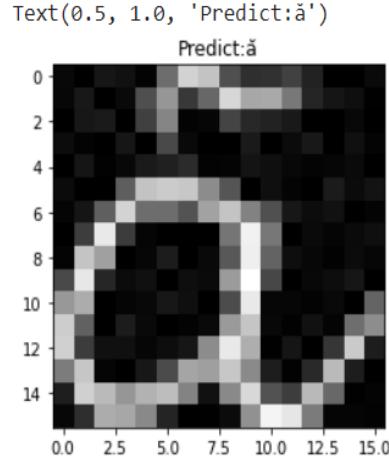
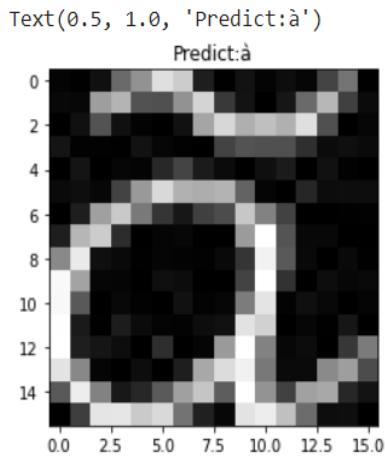
accuracy			0.63	5384
macro avg	0.65	0.63	0.63	5384
weighted avg	0.65	0.63	0.63	5384

→ Accuracy: 63%

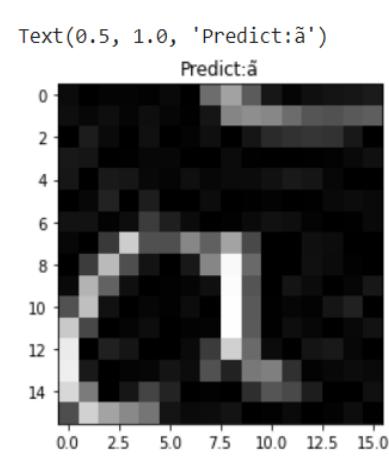
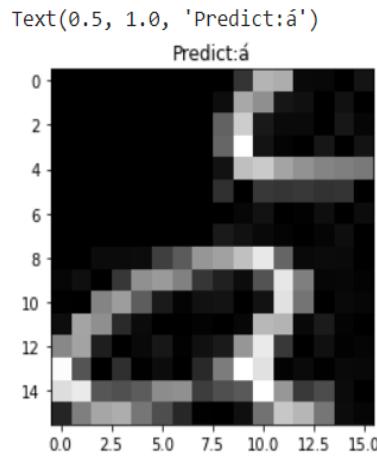
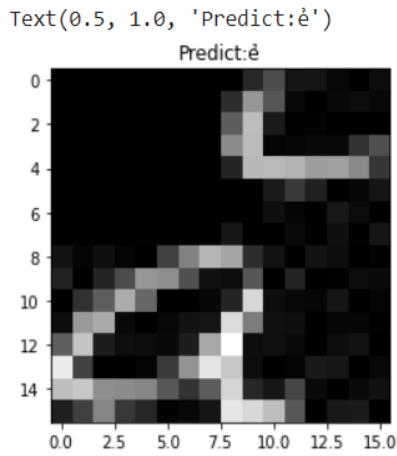
Nhận xét:

- Accuracy của các model có sự thay đổi:
 - Logistic Regression:
 - Tập validation: tăng từ 49% lên 70%
 - Tập test: tăng từ 38% lên 57%
 - SVM:
 - Tập validation: tăng từ 72% lên 74%
 - Tập test: tăng từ 53% lên 60%
 - MLP:
 - Tập validation: tăng từ 73% lên 77%
 - Tập test: tăng 55% lên 63%
- Sau khi training sử dụng bộ dữ liệu với phương pháp trích xuất đặc trưng HOG, các model đều cho accuracy cao hơn, vì thế những ảnh sau này sẽ dùng phương pháp HOG để trích xuất đặc trưng.
- Model MLP cho kết quả tốt nhất trên cả 3 model.
- Accuracy các model nhóm em chọn cho kết quả chung **chưa được tốt so với kết quả của nghiên cứu trước** có nhiều class dự đoán sai, nên phải học và tìm hiểu thêm nhiều model tốt hơn nữa.
- Các mẫu dữ liệu mà model dự đoán sai (dựa vào f1-score):

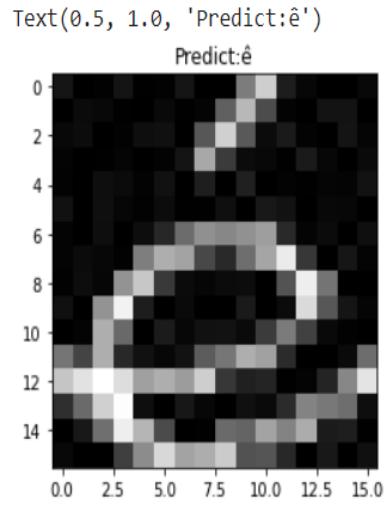
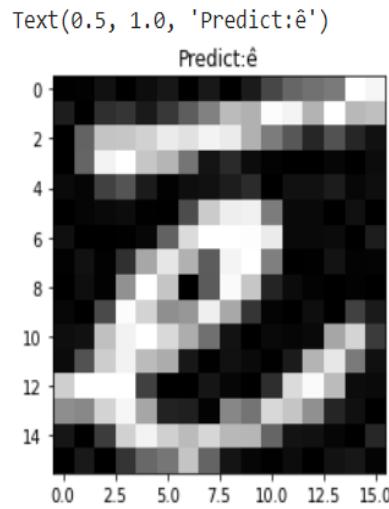
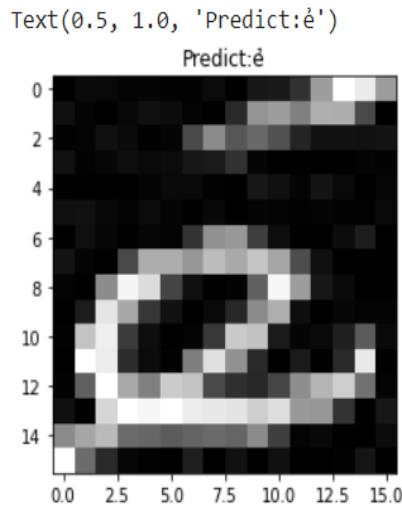
- Logistic Regression: à (24%), á (25%), é (26%), ê (22%), ô (22%).

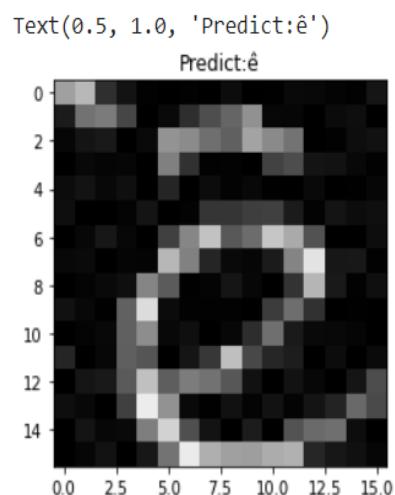
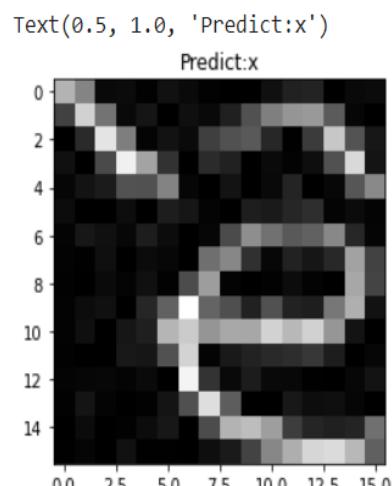
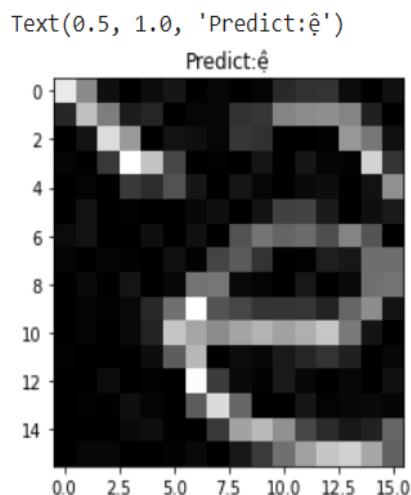
Dự đoán class ‘ă’

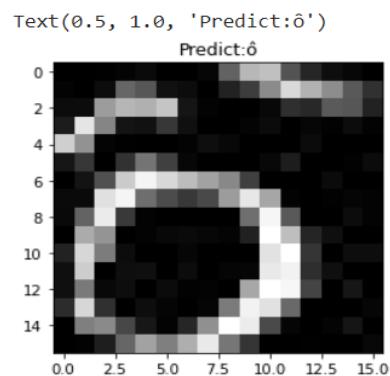
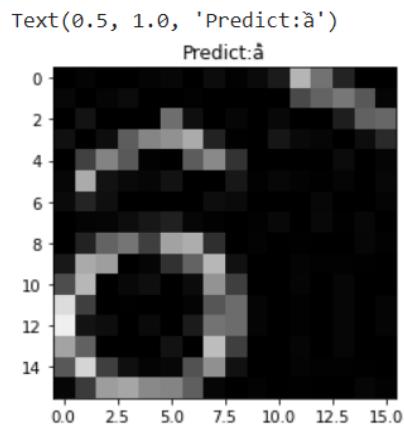
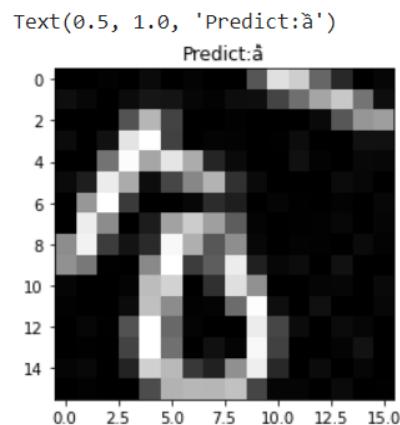
Dự đoán class ‘ă’

Dự đoán class ‘é’

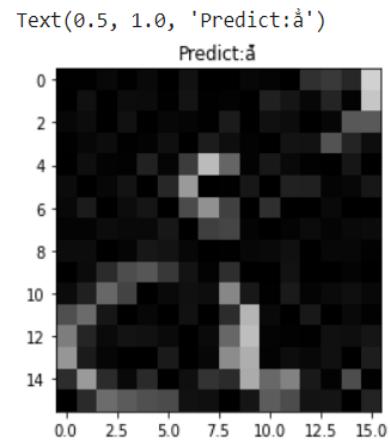
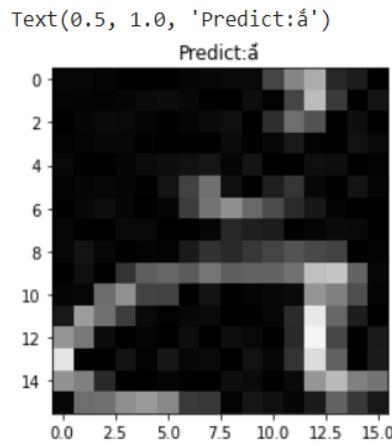
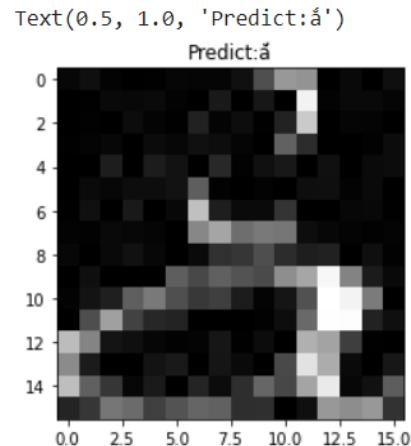

Dự đoán class ‘é’

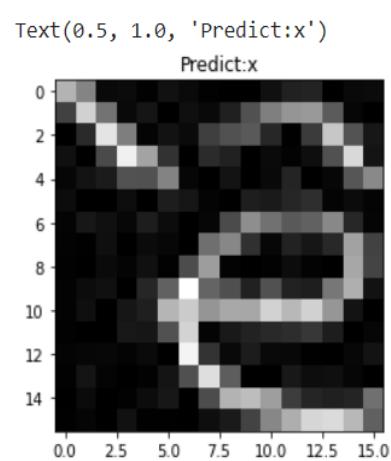
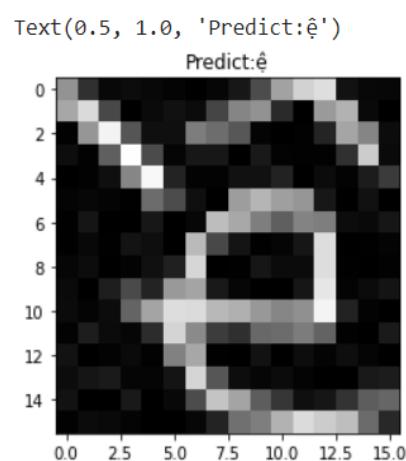
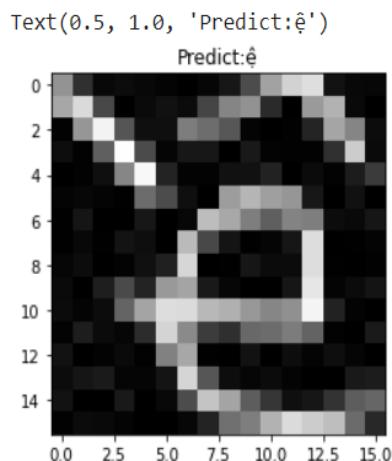

Dự đoán class ‘é’

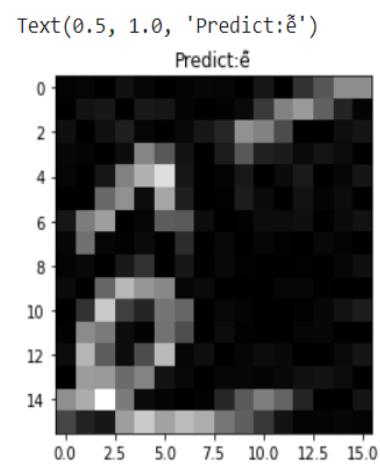
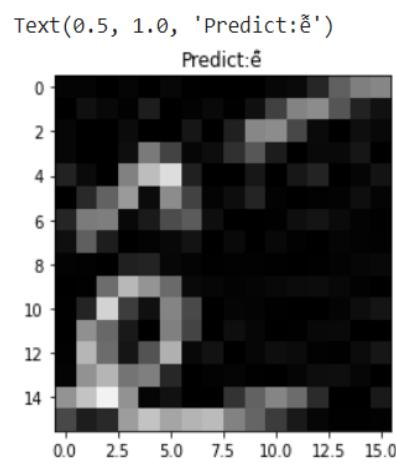
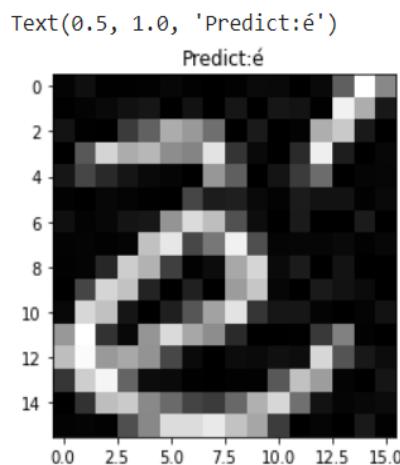
- SVM: á (29%), é (29%), ê (26%).

Dự đoán class ‘ă’

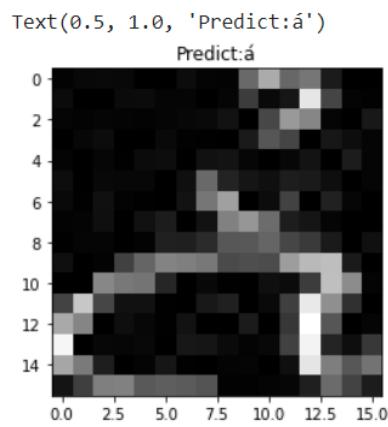
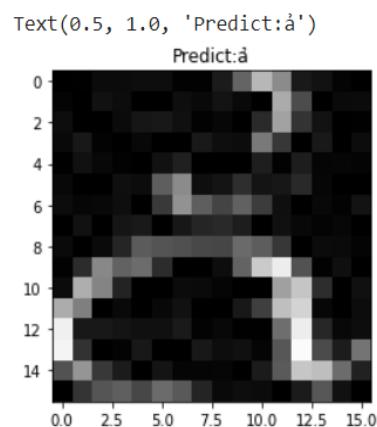
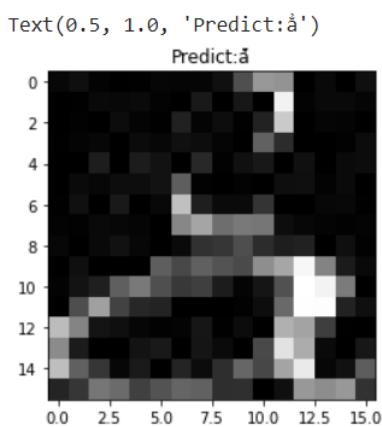

Dự đoán class 'é'

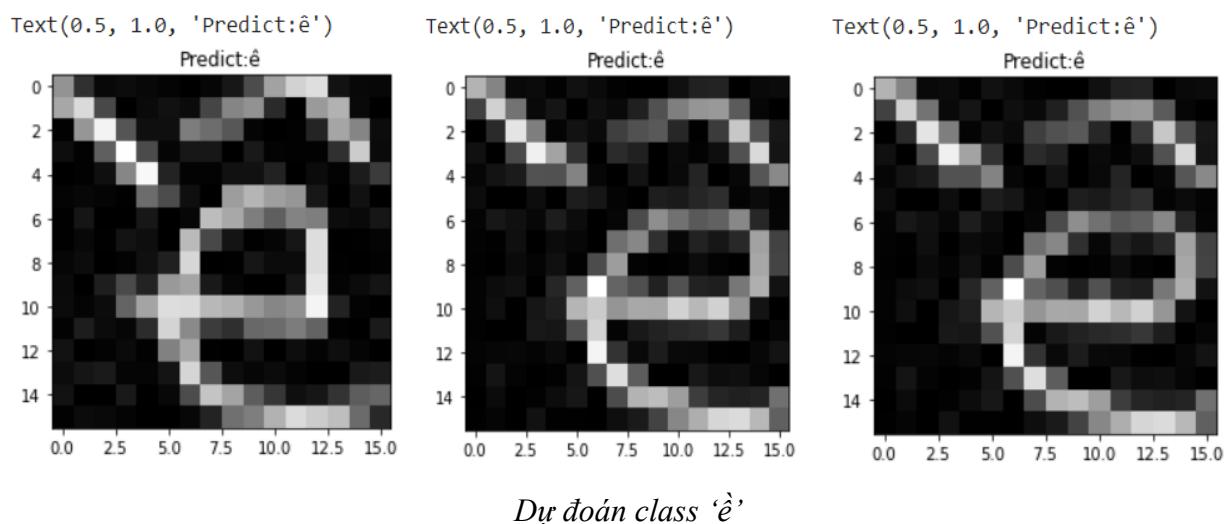

Dự đoán class 'é'

- MLP: á̂ (30%), é (36%)

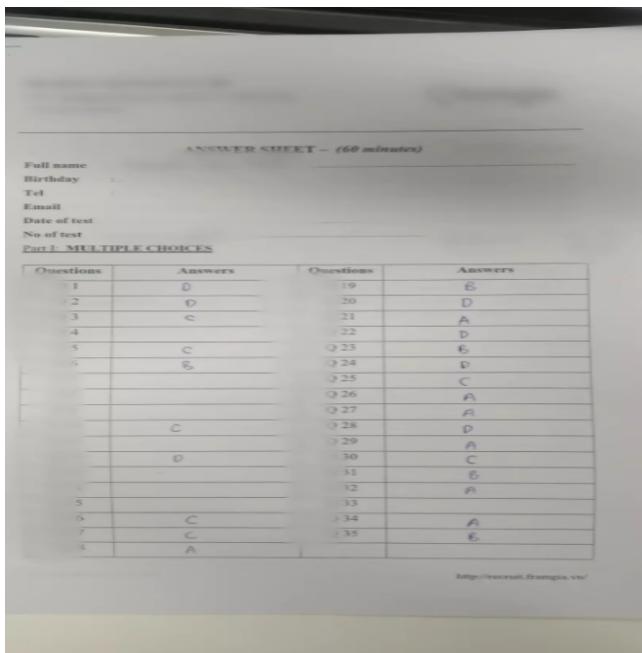
Dự đoán class 'á̂'

VI. Ứng dụng và hướng cải thiện

1. Ứng dụng

- Một trong những ứng dụng thực tế của bài toán nhận dạng chữ viết tay tiếng Việt là chấm bài thi trắc nghiệm. Thi trắc nghiệm đã và đang trở thành xu hướng bởi tính khách quan của nó (không phụ thuộc vào người chấm).
- Tuy nhiên việc chấm số lượng lớn bài trắc nghiệm không phải là một vấn đề đơn giản vì không phải ở đâu cũng có máy chấm trắc nghiệm tự động để khiến công việc trở nên nhanh chóng nên việc áp dụng mô hình nhận dạng chữ viết tay tiếng Việt vào việc chấm bài thi trắc nghiệm là một ứng dụng rất tốt và cần thiết trong việc giảng dạy và học tập.

Tờ phiếu trắc nghiệm thông thường

- Đối với bài toán thực tế dạng này, bài toán ta sẽ được chia thành 2 bài toán nhỏ hơn:
 - **Bài toán xác định (Detection):** Thực hiện việc tiền xử lý ảnh trên (Áp dụng các phương pháp xử lý ảnh: Resize, làm mờ/mịn, Threshold,...) để xác định vị trí các chữ cái trong hình để làm đầu vào cho bài toán Nhận dạng tiếp theo.
 - **Bài toán nhận dạng (Classification):** Sử dụng các model nhận dạng chữ viết tay để xác định các ảnh đầu vào đó là những chữ cái nào sau đó đến công đoạn so đáp án, thống kê kết quả,...

2. Các hướng cải thiện bài toán

- Accuracy các model nhóm em chọn cho kết quả chung chưa được tốt so với kết quả của nghiên cứu trước có nhiều class dự đoán sai, nên phải học và tìm hiểu thêm nhiều model tốt hơn nữa.
- Tìm hiểu thêm các phương pháp rút trích đặc trưng khác ngoài rút trích đặc trưng HOG.
- Cải thiện cách thu thập dữ liệu và tiền xử lý ảnh vì có nhiều ảnh bị nhiễu khá nhiều.
- Tăng thêm kích thước dữ liệu cho bài toán, lọc các hình gây nhiễu.

- Phát triển bài toán nhận diện chữ viết tay Tiếng Việt thành bài toán nhận diện nhiều chữ viết tay Tiếng Việt liền kề nhau, dẫn tới khả năng đọc được nguyên cả một đoạn văn bản và chuyển sang dạng text.

VII. Tài liệu tham khảo

- [1] https://learnopencv.com/histogram-of-oriented-gradients/?fbclid=IwAR3T6jgM_Zx49uGF-kbyAsefEL2pK3GIXYmnaBCTIRhjBoGNxOu3i-H87tA
- [2] <https://minhng.info/tutorials/histograms-of-oriented-gradients.html>
- [3] <https://phamdinhkhanh.github.io/2019/11/22/HOG.html#211-t%C3%ADnh-to%C3%A1n-gradient>
- [4] <https://www.noron.vn/post/gioi-thieu-ve-support-vector-machine-trong-machine-learning-40dxtjcmrdye>
- [5] <https://machinelearningcoban.com/2017/04/09/smv/>
- [6] <https://scikit-learn.org/stable/modules/svm.html#svm-kernels>
- [7] <https://cafedev.vn/tu-hoc-ml-dieu-chinh-sieu-tham-so-svm-bang-gridsearchcv-ml/>
- [8] <https://blog.vietnamlab.vn/danh-gia-model-cua-machine-learning/>
- [9] <https://stackoverflow.com/questions/59182827/how-to-get-the-cells-of-a-sudoku-grid-with-opencv>
- [10] <https://thorphanh.github.io/blog/2018/04/06/Nh%E1%BA%ADn-d%E1%BA%A1ng-ch%E1%BB%AF-s%E1%BB%91-vi%E1%BA%BFt-tay-v%E1%BB%9Bi-sklearn-v%C3%A0-opencv/>
- [11] https://dulieu.itritruc.vn/media/dataset/2020_08/la10.0233.3.pdf